

Bog

(Orientalska pravljica.)

Ilustriral V. Globočnik.

Živel je kralj, ki bi bil rad videl Boga. Poklical je k sebi vse duhovnike in učenjake svojega kraljestva in jim rekel:

»Ukazujem vam: pokažite mi Boga! Tri dni časa vam dam.«

Duhovnike in učenjake je obšla huda skrb. Vedeli so, da strogi kralj ne pozna šale. Zastonj so si tri dni in tri noči belili glave, kako bi mu pokazali Boga. Četrtega dne so trepetajoč stopili predenj in mu priznali:

»Predaleč in previsoko nad nami je Bog; ne moremo ti ga pokazati. Kaznuj nas, mogočni kralj!«

Kralj se je razsrdil. Poklical je svojega rablja in mu ukazal, naj jih obglavi.

Že je rabelj pograbil meč, tedaj pa je prihitel v kraljevi dvorec mlad pastir. Pogumno je stopil pred kralja in rekel:

»Dovoli, spoštovani kralj, da ti jaz pokažem Boga.«

Kralj ga je mrko pogledal in mu zagrozil:

»Mladec, vedi: poplačal boš svojo predrznost z živoljenjem, če ti spodleti.«

Pastir ga je prosil, naj gre z njim na dvorišče. Kralj je šel, še prej pa je rablju ukazal, naj z obglavljenjem še malo počaka.

Na dvorišču je pastir iztegnil desnico, pokazal kralju sonce vrh neba in mu rekel:

»Poglej!«

Kralj je uprl oči v žarečo oblo. A takoj je povetil glavo in ozkljknil:

»Ali hočeš, da oslepim? Kako naj moje oči prenesejo tolikšno svetlobo?«

Pastir je odgovoril:

»To, kar si hotel gledati, je delo gospoda Boga, en sam majhen drobec njegovih številnih del. Niti sonca ne prenesejo tvoje oči — kako bi mogel samemu Stvarniku gledati v obraz? Če hočeš videti Boga, ga poišči v svoji duši.«

Kralju je bil pastirjev odgovor na vso moč všeč.

»Razumen človek si,« je rekel. »Cenim tvoj razum, zato mi odgovori še na to vprašanje: Kaj je bilo, ko še ni bilo sveta?«

Pastir se je zamislil. Dolgo je mislil, potem pa se mu je posvetilo v glavi.

»Mogočni kralj, prični štetil!«

Kralj je štel:

»Ena, dve, tri, štiri...«

»Ne takol« ga je prekinil pastir. »Tako zna vsak otrok. Začni šteti pred številko ena.«

Kralj ga je srepo pogledal.

»To ni mogoče. Pred številko ena ni ničesar.«

»Tako je, mogočni kralj!« je pritrdil pastir. »Vedi torej: kakor pred številko ena ni ničesar, tako tudi pred ustvarjenjem sveta ni bilo ničesar.«

Ta odgovor je bil kralju še bolj všeč.

»Bogato nagrado si zaslužil in jo boš tudi dobil. A še prej mi povej: kaj dela Bog?«

»Tudi na to vprašanje dobiš odgovor,« je rekel pastir. »Dovoli, da zamenjava oblačili.«

Po kratkem oklepanju je kralj pristal na pastirjevo željo. Zamenjala sta oblačili in tedaj je pastir sédel na kraljev prestol, vzel v roko žezlo in rekel:

»Takó dela Bog! Enega dvigne na kraljevi prestol, drugega pa poniža.«

Ta rekoč, je spet oblekel svoje pastirsko oblačilo in vrnil kralju njegovo. Kralj se je globoko zamislil in rekel:

Dà, zdaj vem, kaj je Bog!«

Bogato je nagradil modrega pastirja, učenjakom pa je rekel:

»Kar niste zmogli vi, je zmogel preprost pastir. To naj bo dragocen nauk za vas! Pomiloščeni ste, pojdite v božjem miru.«

In so šli, kralj pa je ostal sam in je bil ves presunjen od spoznanja.

Priobčuje S. C.

Iz učenega sveta

O največjih in najmanjših hitrostih

Ko v današnjih dneh toliko slišite in tudi berete o ogromnih brzinah, s katerimi moderni bombniki sejejo smrt in prinašajo razdejanje, vas gotovo zanima, kakšna je njih hitrost in kakšna je njih pot, ki jo prelete v eni sami sekundi, ko lepo mirno izpregovoriš n. pr. besedo ena in dvajset. Če vzamemo, da je njegova hitrost na uro 550 km, tedaj lahko sami izračunate, kolikšno pot preleti v eni sami sekundi. Izračunali boste okoli 153 m poti, ali bolj učeno rečeno, njegova hitrost je 153 sekundnih metrov (v označbi: 153 m/sek). Ko smo tako izvedeli za hitrost letala, nas še zanimajo druge hitrosti, ki so manjše ali večje od te. Pogledali bomo še med živali, zlasti med ptice, pa tudi našega počasneža polža ne bomo pozabili. Kar začnimo pri počasnejih:

Polž prehodi ali pravilno preleze v sekundi 0.09 cm. Ta je seveda res počasen, zato velja za ljudi počasnih misli in počasnega dela pregovor, da mislijo in delajo po polževo. Toda še vedno je polž pravi korenjak in res hitrec, če ga primerjamo z rastjo človeškega lasu, od katerega je 300.000 krat hitrejši, saj zraste povprečno človeški las samo za 3 desetmilijoninke cm v sekundi. Toda vodni trst v močvirjih zraste v sekundi že za 0.0005 cm, a goba po dežju v gozdu zraste že za 0.008 cm. Kri v naših žilah je skoro 100 krat hitrejša od polža, saj preteče v glavni žili 8 cm v sekundi.

Pešec napravi pri zmerni hoji 1.2 m/sek, prekosi ga muha z 1.6 m, njo pa tekač z 2.2 m/sek, a jezdec napravi že 3.7 m/sek.

Sedaj brzine rastejo, pogledjmo jih po vrsti:

Kolesar in drsalec sta enaka s 5.5 m/sek.

Zmeren veter je hitrejši s 6 m/sek, tekmovalec tekač napravi največ do 10 m/sek, a vseeno ga prekosi deževna kaplja na poti na zemljo z 11 m/sek.